

عنوان مقاله:

سنجش میزان پایداری محله های شهری با استفاده از HDI و تکنیک پهنه بندی موریس (نمونه ی موردی شهر ملایر)

محل انتشار:

فصلنامه آمایش محیط, دوره 7, شماره 25 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

سید داود موسوی - (دانشجوی دوره دکتری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران, گروه جغرافیا, تهران, ایران)

اصغر نظریان - (استاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران)

یوسفعلی زیاری - (دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران)

مسعود مهدوی - (دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران)

خلاصه مقاله:

موضوع پایداری شهرها به خصوص در قرن ۲۱ به صورت جدی و گسترده از سوی محافل علمی و سازمان های بین المللی پیگیری می شود. هدف این مقاله ارزیابی و تعیین سطوح پایداری محله های ۲۳ گانه شهر ملایر به لحاظ برخورداری از شاخص های توسعه است. زیرا پایداری در سطح هر یک از محله های شهر می تواند پیش زمینه ای برای پایداری کل شهر باشد. برای سنجش و ارزیابی سطوح پایداری محله های شهر، تحلیل نابرابری ها و پیش بینی اولویت های توسعه، از مدل های کمی و نرم افزارهای آماری از قبیل: شاخص توسعه یافتگی موریس، امتیاز استاندارد شده، ضریب تغییرات و تحلیل عاملی با انتخاب ۵۸ متغیر در قالب شاخص های اجتماعی، اقتصادی، زیست محیطی و کالبدی استفاده شده است. روش مورد استفاده در این پژوهش، ترکیبی از روش های تحلیلی و موردی زمینه ای است. نوع تحقیق کاربردی توسعه ای و پهنه مطالعاتی آن محله های ۲۳ گانه شهر ملایر با جمعیت ۱۵۹۸۴۸ نفر و مساحت ۲۲۸۰ هکتار بوده است. یافته ها و نتایج این پژوهش به لحاظ شاخص های تلفیقی (اجتماعی، اقتصادی، زیست محیطی و کالبدی) نشان می دهد که تفاوت زیادی در ضریب پایداری بین محله های این شهر وجود دارد. به طوری که از مجموع ۲۳ محله، فقط ۷ محله یعنی کم تر از یک سوم محله های شهر در وضعیت پایدار هستند و در دامنه ۱-۷۱٪ قرار دارند و ۸ محله دارای وضعیت نیمه پایدار با دامنه ۷۰٪-۴۱٪ و بقیه ی محله ها در گروه ناپایدار در دامنه ۴۰٪-۰٪ موریس قرار می گیرند. همچنین اختلاف فاحش و چشمگیری بین محله های مختلف شهر از لحاظ میزان برخورداری از شاخص های توسعه انسانی [۱] (HDI) دیده می شود که این نابرابری ها در زمینه شاخص های اقتصادی با تفاوت [۲] (MAX) و [۳] (MIN) (MAX-MIN=۱۵۳.۵) بسیار چشمگیر و در شاخص زیست محیطی با تفاوت MAX و - (MAX-MIN = ۸۷.۸۸) کم تر بوده است. محله ی پارک با بیش ترین امتیاز از تلفیق شاخص ها با رقم ۳۱۴ در رتبه اول به عنوان پایدارترین محله و محله ی نفت سیاه با ۱۸۹ امتیاز از تلفیق کلیه شاخص ها در رتبه ی ۲۳ به عنوان ناپایدارترین محله شناخته شد. نتایج این پژوهش نشانگر تفاوت عمیق و فاحش بین پایدارترین و ناپایدارترین محله های شهر از لحاظ شاخص های توسعه است. [۱] Minimum [۲] Maximum [۳] Human development index

کلمات کلیدی:

توسعه پایدار، پایداری محله های شهری، ملایر، HDI، ضریب موریس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1358668>

